

Gençler ?çin Müzik Performans? Anksiyetesi Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gençler ?çin Müzik Performans? Anksiyetesi Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22123>

Özet

Gençler İçin Müzik Performans Anksiyetesi Envanteri (MPAE-G), genç müzisyenlerde performans kaygısının ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanmış 15 maddelik bir ölçektir. Orijinal ölçeğin adaptasyonu, A. Kafadar tarafından 2009 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, özellikle piyano eğitimi alan öğrenciler üzerinde yoğunlaşmış ve ölçeğin Türk popülasyonunda **müzik performans anksiyetesini** güvenilir bir şekilde ölçebildiğini göstermiştir.

MPAE-G, bireylerin performans öncesi ve sırasındaki bilişsel ve somatik kaygı belirtilerini değerlendirmektedir. Ölçek, 0 (hiçbir zaman) ile 6 (her zaman) arasında değişen 6'lı **Likert tipi** bir derecelendirme sistemi kullanır ve tek faktörlü bir yapı (genel performans anksiyetesi) içerdiği varsayımıyla yorumlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler

Müzik Performans Anksiyetesi, **Envanter**, Genç Müzisyenler, Piyano Öğrencileri, Psikolojik Ölçüm, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Alev Sezer (Sorumlu Yazar), A. Kafadar (Uyarlama Çalışması).

Amaç

Gençler İçin Müzik Performans Anksiyetesi Envanteri'nin temel amacı, **ergenlik** dönemindeki veya genç yetişkinlik öncesi müzik eğitimi alan bireylerde sahne performans sırasındaki yaadıkları kaygı düzeyini nicel olarak ölçmektir. Bu envanter, özellikle **müzik** alanında profesyonel veya yarı profesyonel eğitim gören gençlerin yaadığı spesifik performans kaygısının tespit etmede kritik bir araçtır.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ve genç piyano öğrencileri popülasyonu için uygunluğunu test etmeyi amaçlamıştır. Elde edilen veriler, eğitimciler ve psikologlar için müzisyenlere yönelik özel müdahale programları geliştirmede temel olmaktadır.

Yapı

Ölçek, temel olarak **Müzik Performans Anksiyetesi** (MPAE) yapılarının ölçmektedir. MPA, bir sanatçının halka açık bir ortamda müzikal bir performans sergileme beklentisi veya eylemi

sırasında yaşıyoruz, fiziksel ve bilişsel belirtilerle karakterize edilen yoğun kaygı durumudur. Bu durum, genellikle performans kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Türkçe uyarlamada, örneklem büyüklüğü nedeniyle çok faktörlü yapının geçerliliği test edilememiştir. Bu nedenle, uyarlanan ölçek, zorunlu olarak tek faktörlü bir boyut (genel performans anksiyetesi) içeriyor gibi değerlendirilmelidir. Bu tek faktör, bireyin hem bilişsel endişelerini (başarısızlık korkusu) hem de somatik tepkilerini (terleme, kas gerginliği) kapsamaktadır.

Geçerlik

Gençler İçin Müzik Performans Anksiyetesi Envanteri (MPAE-G) için yapılan geçerlik çalışmaları, ayrırt edici geçerliliğe odaklanmıştır. Çalışmada, piyano eğitimi alan öğrenciler grubu ile kontrol grubu arasında MPAE-G puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($P < 0.001$).

Piyano Öğrencileri Grubu: Ortalama puan 28.43 ± 12.33

Kontrol Grubu: Ortalama puan 42.57 ± 14.37

Bu sonuçlar, MPAE-G'nin performans anksiyetesi yaşayan müzisyenleri, bu kaygıyı daha az yaşayan veya yaşamayan bireylerden başarıyla bir şekilde ayrırt edebildiğini göstermektedir. Bu bulgu, ölçeğin **ayrırt edici geçerliliğinin** mevcut olduğunu kanıtlamaktadır. Ancak, katılımcı sayısının azlığı nedeniyle yapı geçerliliğini destekleyecek bir faktör analizi gerçekleştirilememiştir.

Güvenirlilik

15 maddelik MPAE-G'nin Türkçe versiyonunun iç tutarlılığı, **Cronbach Alfa** katsayısıyla değerlendirilmiştir. Başlangıçta bu katsayı 0.78 olarak saptanmıştır, bu da anketin yüksek derecede güvenilir olduğunu işaret etmektedir.

Yapılan analizler sonucunda, 10. sorunun çıkarılmasıyla iç tutarlılık katsayısı daha da artmıştır. Onuncu madde çıkarıldığında, Cronbach Alfa değeri 0.783'ten 0.817'ye yükselmiştir. Bu iyileştirilmiş değer (0.817), ölçeğin genç müzisyenler popülasyonunda oldukça yüksek ve kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarlılığa sahip olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Gençler İçin Müzik Performans Anksiyetesi Envanteri'nin uyarlama çalışmasında, örneklem sayısının yetersizliği nedeniyle sağlıkları bir **faktör analizi** gerçekleştirilememiştir. Sağlıklı bir analiz için, ölçekteki madde sayısının (15) en az 10 katı kadar deneğin (yaklaşık 150) çalışmaya dahil edilmesi gerekmektedir.

Türkiye'de ilgili ya? grubunda piyano e?itimi gören ö?renci say?s?n?n o dönemde yakla??k 120 civar?nda olmas?, ideal örneklem büyüklü?üne ula?may? imkans?z k?lm??t?r. Bu k?s?tlama göz önüne al?nd???nda, orijinal ölçekte Osborne taraf?ndan saptanan çoklu faktör yap?s?n?n, bu Türkçe uyarlama için de aynen geçerli oldu?u söylenememektedir. Bu nedenle, ölçek tek faktör boyutu (performans anksiyetesi) içeriyor gibi de?erlendirilmi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 15 maddeden olu?an öz bildirim envanteri

Language Available: Türkçe

Population Group: Müzik e?itimi alan gençler (özellikle piyano ö?rencileri)

Age Group: Gençler ve ergenler.

Population Details: Piyano ö?rencileri ve kontrol grubu (Türkiye'deki müzik e?itimi kurumlar?nda öğrenim görenler).

Test Methodology: 6'l? Likert Tipi Derecelendirme (0=hiçbir zaman - 6=her zaman).

Anahtar Kelimeler

MPAE-G, Müzik Kayg?s?, Piyano Performans?, Öz Bildirim Ölçe?i, Cronbach Alfa, Ay?rt Edici Geçerlik, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: N/A

Affiliation Email addresses: alev.kafadar@deu.edu.tr (Alev Sezer/Kafadar)

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Bu ölçek adaptasyonu A. Kafadar taraf?ndan 2009 y?l?nda yüksek lisans tezi olarak tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve telif haklar? için sorumlu yazar Alev Sezer ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Uyarılama çalışmasına ait orijinal PDF dokümanı aşağıdaki adresten indirilebilir: [gencler-icin-muzik-performansi-anksiyetesi-envanteri-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kafadar, A. (2009). *Piyanistler örneğinde müzisyenlere özgü performans anksiyetesi*. (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.

Tez Kaynağına Erişim Linki: tez.yok.gov.tr

Gençler İçin Müzik Performans Anksiyetesi Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek 15 maddeden oluşmaktadır.

Sıklıkla performans kabiliyetim hakkında endişe duyarım (2. madde)

Dinleyici karşısında çalarken ellerim terler (9. madde)

Performansmdan hemen önce sinirli hissederim (12. madde)

Performansm sırasında kaslarım gergin hissederim (15. madde)